

به نام دانی توانا

اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ مشهد
امتحانات نوبت دوم (ضمن سال)

مؤسسه آموزشی تربیت علامه طباطبائی
دبیرستان پسران علامه طباطبائی
مشهد ۱
مشهد ۲

نام و نام خانوادگی :

شماره صندلی :

نام امتحان: ادبیات فارسی نهم

پایه - رشته: نهم - متوسطه ۱

شماره کلاس: ۹۰۱-۹۰۲-۹۰۳

تعداد صفحه: ۳

مدت پاسخگویی: ۶۵ دقیقه

تاریخ امتحان: ۲۹ / ۰۳ / ۹۵

نام دبیر: آقای حسن آبادی

نمره:

امضاء دبیر :

بارم	صفحه ی (۱)	سئوالات
۰/۲۵		الف) معنی شعر و نثر (۶ نمره) معنی و مفهوم عبارت ها و اشعار را در مقابل یا زیر آن بنویسید. ۱- جهان، جمله، فروغ روی حق دان ←
۰/۲۵		۲- خدایا به ذلت مران از درم ←
۰/۲۵		۳- هر شب، نماز کردی و تا روز بر پای بودی ←
۰/۲۵		۴- گوهر تن از گوهر اصل، بهتر بود ←
۰/۵		۵- پول، ارباب بدی است اما خدمتگزار خوبی است ←
۰/۵		۶- اگر حیا نمی بود ترکِ معاصی نمی کردند ←
۰/۵		۷- آن طرف، نصف جهان با تانک های آتشین در راه / این طرف، ایرانیان تنها ←
۰/۵		۸- بدان که هر چه در وجود است همه صنع خدای تعالی است. ←
۰/۵		۹- به بینندگان آفریننده را / نبینی مرنجان دو بیننده را ←
۱		۱۰- اینک ای خوب، فصل غریبی سرآمد / چون تمام غریبان، تو را می شناسند ←
۱		۱۱- ای ابوذر، خداوند متعال به سیمای ظاهر و دارایی ها و گفته هایتان نمی نگرد بلکه به دل ها و کردارتان می نگرد. ←
۰/۵		۱۲- مکن کاری که بر پا سنگت آید / جهان با این فراخی، تنگت آید ←
		ب) معنی واژه (۲ نمره) معنی هر واژه را در پراکنش مقابل آن بنویسید.
		۱۳- ابلیس، زهره ندارد. ()
		۱۴- نمی بینی کسی که به دردی دچار شد <u>خضوع</u> می کند. ()
		۱۵- هشدار که منجی جهان آمد. ()
		۱۶- تو خود را مرنجان ای طرّار ()
		۱۷- اسکندر، یکی از کاردانان را از عملی شریف، عزل کرد ()
		۱۸- تا زیاده به خودت غرّه نشوی ()
		۱۹- زمین زنده، چون <u>دییای</u> هفت رنگ گردد ()
		۲۰- که تواند که دهد میوه ی <u>الوان</u> از چوب؟ ()

بارم	صفحه ی (۲)	سؤالات
		پ) درک متن (۴ نمره) به سؤال ها پاسخ دهید.
۰/۵		۲۱- چرا شاعر می گوید: «برایت آرزو مندم که دشمن نیز داشته باشی، نه کم و نه زیاد...»؟
۰/۵		۲۲- در بیت «اینک ای خوب، فصل غریبی سرآمد / چون تمام غریبان، تو را می شناسند» چرا شاعر می گوید «فصل غریبی سرآمد؟» ...
۰/۵		۲۳- منظور از این عبارت چیست؟ «حیات حقیقی مردان خدا، ققنوس وار از میان خاکستر نخل های نیم سوخته ی خرّم شهر، سربر آورد.»
۰/۵		۲۴- «آرش کمان گیر» و «حسین فهمیده»، چه شباهتی به هم دارند؟
۰/۵		۲۵- با توجه به درس «زن پارسا» بنویسید منظور از کلمه های مشخص شده چیست؟ «اگر یک دوست، خفته است دوست دیگر، بیدار است.»
۰/۵		۲۶- منظور از عبارت «مَثَلِ مؤمنان، جمله، چون یک تن است چون یک اندام را رنجی رسد همه ی اندام ها آگاهی یابند و رنجور شوند.» چیست؟
۰/۵		۲۷- با توجه به درس «میلاذ گل»، در بیت «گلزار زعیش، لاله باران شد / سلطان زمین و آسمان آمد» منظور از مصراع دوم چیست؟
۰/۵		۲۸- منظور از این عبارت چیست؟ «نه مرد به عمل، بزرگ و شریف گردد بلکه عمل به مرد، بزرگ و شریف گردد پس در هر عمل که هست نیکو سیرتی می باید و داد.»
		ت) دانش ادبی (۳ نمره)
۰/۵		۲۹- در بیت «همی خواهم از کردگار جهان / شناسنده ی آشکار و نهان»، کدام آرایه ی ادبی وجود دارد؟
۰/۵		۳۰- در بیت «عشق با دشوار ورزیدن خوش است / چون خلیل از شعله، گل چیدن خوش است» کدام آرایه ی ادبی وجود دارد؟
۰/۵		۳۱- در بیت «شد نفّس آن دو سه هم سال او / تنگ تر از حادثه ی حال او» ردیف و قافیه را دقیق مشخص کنید. قافیه ردیف
۰/۵		۳۲- در میان گروه کلمه های زیر، دو واژه ی نادرست وجود دارد زیر آن ها خط بکشید و شکل درست را بنویسید: «تصویر مار بوآ - حضم غذا - حدس و گمان - وداع و خداحافظی - انسان علاقمند - مالک ستارگان»
۰/۵		۳۳- ساخت هر واژه را در مقابل آن بنویسید. (ساده، مرکب، مشتق) الف) هواپیما () ب) آرزومند ()
۰/۵		۳۴- فعل جمله ی زیر را به «ماضی مستمر»، تغییر دهید و جمله را بازنویسی کنید: «این هواپیما با سرعت فوق العاده ای پرواز می کند.»

بارم	صفحه ی (۳)	سؤالات
		ث) خودآزمایی (۳ نمره)
۰/۵		۳۵- چرا خداوند بزرگ، نعمت تفکر و اندیشیدن را به انسان ها بخشید؟
۰/۵		۳۶- چرا خرّمشهر، نماد هشت سال مقاومت، معرفی شده است؟
۰/۵		۳۷- منظور از بیت «کمال است در نفس انسان، سخن / تو خود را به گفتار، ناقص مکن» چیست؟ توضیح دهید.
۰/۵		۳۸- رهبران جامعه ی اسلامی، چه نقشی در هدایت مردم دارند؟
۰/۵		۳۹- با توجّه به درس «شازده کوچولو»، چرا روباه، دوست داشت اهلی شود؟
۰/۵		۴۰- با توجّه به درس «دو نقّاش»، یکی از نقّاشی ها پرندگان را به اشتباه انداخت، آن ها چگونه فریب خورده بودند؟
		ج) حفظ شعر (۲ نمره)
		- جاهای خالی را با کلمه ی مناسب، تکمیل کنید:
۰/۵		۴۱- کودکی از جمله ی / رفت برون با دو سه
۰/۵		۴۲- دشمن دانا که غم بود / بهتر از آن دوست که بود
۰/۵		۴۳- آب را گل نکنیم / در فرودست انگار، می خورد آب
۰/۵		۴۴- آب را گل نکنیم / شاید این آب روان می رود پای سپیداری / تا فرو شوید دلی

پاسخنامه ی ادبیات نهم

الف - معنی شعروتر :

- ① - همه ی جهان را جلوه ی جمال الهی بدان . ② - خدایا مرا به خواری از درگاهت هران .
- ③ - هر شب یاصبح در حال نماز بود . ④ - هنوز دانش از اصل وثراد ، بهتر است .
- ⑤ - پول اگر در خدمت انسان و انسانیت باشد مانند یک خدمتگزار خوب است اما اگر انسان در خدمت پول باشد ارباب بدی است .
- ⑥ - اگر شرم وجود نداشت انسان ها گناهان را ترک نمی کردند .
- ⑦ - یعنی از قدرت های دنیا در کنار صدام بودند و از صدام حمایت می کردند و ایرانیان ، حامی نداشتند و تنها بودند .
- ⑧ - بدان هر چه که می بینی ، خدا آفریده است . ⑨ - با چشمانت نمی توانی خدا را ببینی چشمانت را ازیت کنی .
- ⑩ - حالا ای امام خوب ، زمان غریب بودن تو در ایران به پایان رسیده است زیرا همه ی زیارت کنندگان به دیدارت می آیند چون تو را می شناسند .
- ⑪ - ای ابوذر ، خدای بلند مرتبه به ظاهر و ثروت و گفته های ثانی نگردد بلکه به نیت و عمل مشا توجه دارد .
- ⑫ - کاری کنی که در زندگی ، چهار مشکلات بشوی و دنیای به ای بزرگی ، برایت مانند زندان بشود .

ب - معنی واژه :

- ⑬ - جرأت ⑭ - فروتنی ⑮ - نجات دهنده ⑯ - دزد ⑰ - بولنگر کرد ⑱ - مخور ⑲ - حریر ⑳ - رنگارنگ

پ - درک متن :

- ① - زیرا دشمنی ، عیب له را می گوید و انسان می تواند عیب های خود را برطرف کند . ② - چون خالاهم ، آما امام رضا (ع) را می شناسد و به دیدارش می آید .
- ③ - ایرانیان با پذیرش شهادت که در مشهور ترین کشته ی یک انسان برتر دنیا شدند ...
- ④ - هر دو در لحظه ی خاصی برای نجات ایران از جان خود گذشتند تا وطن سرفراز باقی بماند .
- ⑤ - زن پارسا - خداوند ⑥ - بی آدم اعضای یک پیکرند ... انسان که در مقابل رنج هم نوعانستگ نباید بی تفاوت باشد .
- ⑦ - امام عصر (عج) به دنیا آمدند . ⑧ - فرد باید پایت خوب و با عملی که در کارش به کار می برد خود را بهتر و بزرگ کند ...

ت - دانش ادبی :

- ⑨ - تضاد ⑩ - تلخیص ⑪ - مایه = سال - حال - ردیف = او - او ⑫ - هضم غذا - انسان علاقه مند
- ⑬ - الی - مرکب - ب - مستحق ⑭ - این هوا بی با سرعت فوق العاده ای داشت پرواز می کرد .
- ⑮ - درهمی پدید آمده تا خلق کند و بنماید که هر چیز برای کاری خلق شده است و از این راه به خدا شانس برسد .
- ⑯ - چون ایرانیان برای آن که این شهر را از تصرف صدامیان خارج کنند شهدای بسیاری را تقدیم کردند . ⑰ - این است که سخن ناب جا و ویرانگر است و سخن به جا و بی باطن باعث کمال انسان می شود . ⑱ - نقش می باشد پدر ، مطالب مردم و جامع هستند که به تباهی کشانده نشود .
- ⑳ - چون زندگی اش یکذراخت شده بود . ㉑ - مگر کردند انلور که واقعی است .

ج - حفظ شعر :

- ㉒ - آزادگان - هزادگان ㉓ - جان - نادان ㉔ - گفتی ㉕ - اندوه

« موفق باشید »